

**ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ
МУЗЕЙНОЇ ПЕДАГОГІКИ
ЩОДО ІСТОРИКО-ПЕДАГОГІЧНОГО АНАЛІЗУ
ПРОФІЛІЗАЦІЇ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ
У 90-Х РОКАХ ХХ СТОЛІТТЯ**

Алла Загородня,

кандидат педагогічних наук, доцент,
провідний науковий співробітник
відділу історії та філософії освіти,
Інститут педагогіки НАПН України
м. Київ

На сучасному етапі реформування вітчизняної освітньої системи постає питання щодо нових підходів до організації та змісту навчальної діяльності. Зокрема, використання потенціалу музеїв, застосування елементів музейної педагогіки у роботі з учнями, студентами за темами з історії педагогіки, для формування у відвідувачів ціннісного ставлення до культурно-історичної педагогічної спадщини. Таким новим та перспективним підходом до використання музейної педагогіки в позашкільній освіті може стати оновлення тематики експозицій та бути побудована за принципом історико-педагогічного екскурсу становлення української школи у різні періоди, зокрема, щодо розвитку шкіл нового типу та профільного навчання у 90-х роках минулого століття. Тим паче, що профілізація загальної середньої освіти ХХ століття була актуальною в усі періоди розвитку вітчизняної педагогіки, але на різних етапах функціонування школи реалізовувалася по-різному. Якщо на ранніх етапах розвитку педагогіки і школи профілізація базувалася на зовнішніх відмінностях — статевих, вікових, станових, класових, то надалі вона була зорієнтована на відхід від утилітарної системи освіти, орієнтацію освітньої політики на інтереси, здібності та запити учнів через

розширення можливостей освіти за вибором, координацію її з перспективними потребами ринку праці.

Документом, який сприяв розвитку шкіл нового типу та профільного навчання, була «Концепція становлення мережі середніх закладів освіти» для розвитку творчої обдарованості, затверджена 26 червня 1996 року, у якій зазначалося, що завдання створення варіантної мережі середніх закладів освіти для розвитку творчої обдарованості, яка б відповідала загальнолюдським цінностям та інтересам особистості, суспільства, держави, передбачає побудову диференційованої системи освіти та організацію навчання і виховання обдарованої учнівської молоді не тільки у гімназіях, колегіумах, ліцеях, спеціалізованих школах, але й у загальноосвітніх школах трьох ступенів, позашкільних закладах, наукових об'єднаннях та культурно-освітніх установ за місцем проживання [1, с. 57].

Згідно документу, гімназії, ліцеї, колегіуми, спеціалізовані школи могли створюватися за виконання таких умов: визначення концептуальних засад їх діяльності; наявності приміщення, яке відповідає санітарно-гігієнічним вимогам для дітей відповідного віку; затвердження навчальних планів, програм, підручників, навчальних посібників; конкурсного добору педагогічних працівників; створення системи пошуку, відбору, організації навчання та виховання здібної й обдарованої учнівської молоді [2, с. 58].

У Концепції чітко описувалися етапи організації окреслених закладів, а саме: підготовчий (розробка концепції, статуту, навчальних планів, програм, критеріїв пошуку і добру здібної та обдарованої учнівської молоді й педагогічних кадрів, реєстрація статуту, визначення юридичної адреси, джерел фінансування та матеріально-технічного оснащення); організаційний (прийняття рішення засновником про створення закладу освіти, визначення мети і завдань його діяльності, дидактичне та інформаційне забезпечення); апробаційний (організація навчально-виховного процесу, практична перевірка та впровадження змісту освіти, формування колективу, аналіз роботи, корегування та окреслення перспектив діяльності); технологічний (функціонування на основі результатів апробації) [2, с. 59].

Література

1. Загородня А. А. Диференціація змісту навчання у старшій школі як ефективна умова реалізації особистісно-орієнтованої парадигми освіти. *Педагогічна освіта: теорія і практика: зб. наукових праць*. Серія: Педагогіка. 2018. Вип. № 25 (2–2018). С. 59–65.
2. Концепція становлення мережі середніх закладів освіти для розвитку творчої обдарованості. *Інформаційний збірник Міністерства освіти*. 1996. № 17–18. С. 53–64.